

DÉLMAGYARORSZÁG

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

CSÜTÖRTÖK, 1992. JAN. 2., 82. ÉVF. 1. SZÁM

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT

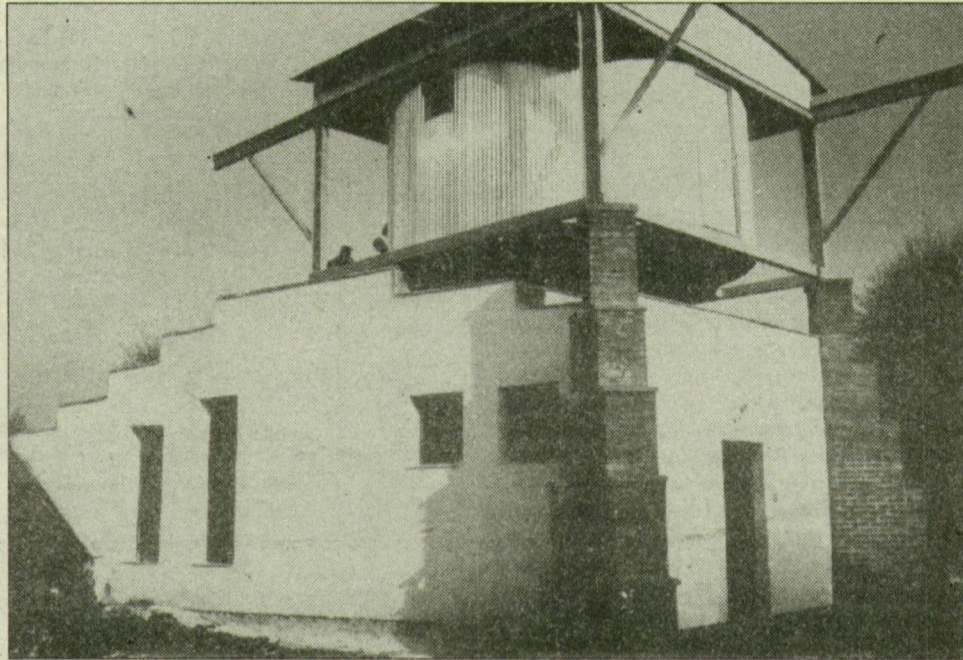

Ókori előképek

Csillagvizsgáló a Fűvészkert „szomszédságában”

Az obszervatórium építésének terve először a nyolcvanas évek elején merült föl. Ekkoriban ajándékozott az odesszai univerzitas, amely a JATE testvéregyeteme volt – az lesz-e a jövőben is, nem tudni –, egy távcsövet a szegedi kísérleti fizikai tanszéknek. A Fekete-tenger melléki város csillagászai ugyanis, akik évek óta jártak városunkba, igencsak elcsodálóztak, amikor kiderült, hogy Szegeden nemhogy tanszéke, de még csak tanszéki csoportja sincs a csillagászatnak. „Egy ekkora egyetemnek ezen a téren is fejlődni kell” – mondták, s felajánlották a műszert. Az ajándékot nem kell szó szerint érteni: cserébe a szegediek egy nyelvi labort adtak. „Műszer-csere” esetén ugyanis egyszerűsödött az ügyintézés.

Am az ajándékozás nemes gesztusát az odesszaiak föltételhez köthették: ez pedig egy megfelelő épület volt. Ekkor került szóba az említett építési terv: a Rerrich Béla téri Béke-épület tetejére gondoltak egy eltolható tetős obszervatóriumot. Ez az elképzelés azonban akkor egyrészt a nagy költségek, másrészt pedig a város közepén lévő túl nagy fényszennyeztség miatt – a közvilágítás lámpái mintegy fénybúra alá vonják a belső magot – kútba esett. (Tegyük hozzá: a Béke-épület tetején

FOTÓ: SOMOGYI KÁROLYNÉ

A képünkön látható épület Szeged nevezetes botanikai gyűjteményének, a Fűvészkertnek hátsó, Kertész utcai bejárata felől közelíthető meg. A hozzá vezető járda a tél beállta miatt csak félig készült el, de „ha az idő enged, hamarosan befejezhetjük, megtörténhet a műszaki átadás, és nemsokára látogatókat fogadhatunk a szegedi csillagvizsgálóban” – mondja kísérőnk, dr. Szatmári Károly csillagász, a JATE kísérleti fizikai tanszékének tudományos munkatársa.

régebben működött egy Uránia bemutató csillagda, egy 20 centiméter átmérőjű, illetve több

kisebb távcsővel. Ez a Szeged gyakran keresik föl az egyetemi útikönyvben is benne van, így épületet, hogy megtekintsék a aztán gyanútlan kirándulócsoportok csillagvizsgálót. Nem kell esse-

telni, hogy egy oktatási célra használt épületben milyen nehézségeket okoz mondjuk egy nagyobb létszámú gyerekcsoport megjelenése.)

Az építkezés tehát akkor elmaradt, ám hogy az ajándékot ne szalasszák el, átmeneti megoldásként a bajai obszervatóriumban helyezték el a teleszkópot. (Ott ugyanis volt megfelelő épület, távcső viszont nem...) A közös használat azonban, amelyet célul tűztek ki, nem valósulhatott meg, már csak a nagy távolság miatt sem: az egyetemi hallgatók utaztatása nehézségekbe ütközött. Ésszerűbbnek látszott, ha Szegeden emelnek egy megfelelő épületet, ahol elhelyezhetik a teleszkópot, amely a kutatást, az oktatást, illetve a laikus közönséget egyaránt kiszolgálhatná. Ezért a JATE-n tavaly nyáron létrehozták a Szegedi Csillagvizsgáló Alapítványt, félmillió forintos alapítókéssel. Persze, ez az összeg csak töredékét fedezte a tényleges kiadásoknak, így aztán megkezdődött a pénzgyűjtés, amelynek eredményeként végül is 3,3 millió forintot sikerült szereznie az alapítványnak. S akkor végre megkezdődhetett az építkezés.

(Folytatás a 3. oldalon.)

FÓKUSZ

PÁPAI ÜZENET. Új békekezdeményezéseket szorgalmazott Európa és a világ vezetőitől a jugoszlávai polgárháború azonnali beszüntetése érdekében II. János Pál pápa újévi üzenetében. – Egész Európa számára megalázó ártatlan emberek lemészárlása Jugoszláviában – szögezte le a vatikánvárosi Szent Péter téren összegyűlt több ezer fő előtt a szentatyá, aki hírügynökségi jelentések szerint beszédének jelentős részét a jugoszlávai vérontás áldozataira való megemlékezésnek és új kezdeményezések sürgetésének szentelte.

ÉS KFT. Kiadót vált az Élet és Irodalom. Pontosabban a lap szerkesztősége saját kezébe veszi az újság közreadását, a januári első szám már az Élet és Irodalom Kft. gondozásában lát napvilágot. Tulajdonosai: az ÉS Baráti Köre – lényegében a szerkesztőség tagjai – az INTERART Stúdió és a Szikra Lapnyomda. Az eddigi kiadót, az Arany Lapok Kft.-t a szerkesztőség levélben értesítette elhatározásáról.

ELHUNYT SZABÓ VLADIMIR FESTŐMŰVÉSZ. Szabó Vladimir festőművész, a Magyar Köztársaság kiváló művésze 1991. december 31-én kedden, 86 éves korában elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

VIZET FAKASZTÓ TŰZOLTÓK. A Technoimpex-szel közösen elnyert pályázat, majd pedig a tunéziai mezőgazdasági minisztériummal kötött szerződés alapján termál- és öntözőkutak fúrására kapott megbízást a nagykanizsai székhelyű Rotary Fűrési Kft. A kuvaiti olajtűzek eloltásában már nemzetközi hírnevet szerzett társaság január közepén indítja útjuk Tuniszba a berendezéseit, amelyeket hamarosan követ a két mérnök vezette 22 tagú szakmunkás csapat is.

ALIG Néhány vállalat... MeseFrankfurt az 1992-es vásári évet a Heimtextil, Nemzetközi Lakátextília szakvásárral indítja január 8-án – tájékoztatta az MTI-t a frankfurti vásárok magyarországi képviselője. Január 8. és 11. között 50 ország 2300 dekorációs és bútorszövetet, falikárpitot és függönyanyagot, ágyneműt, fürdőszobai textilait, asztalneműt és konyharuhát, valamint kiegészítőket előállító cége találkozik Frankfurtban. A német cégeken kívül a legtöbb kiállító Olaszországból, Nagy-Britanniából és Franciaországból érkezik. Sorrendben őket követik a holland, osztrák, svájci és spanyol cégek. Magyarországot alig néhány textilvállalat reprezentálja.

Pótszilveszter

Viselhető volt

Éjszaka nem volt semmi különös, mondja az ügyeletes rendőr, néhány kirakat betört a Kársz utcán, ennyi. Úgy látszik, petárdáztak az erős gyerekek is. A klinika intenzív osztályára egyetlen új beteget sem vittek szilveszter éjszakáján, akkor tehát elviselhető volt. Birták a szívek, erek, egyebek. Az éjszaka más.

Mondják – a Forrásban és a HBH-ban remekül sikerült az óév búcsúja, de az Aranylabda vezetője sem panaszodik:

– Elsősorban szegedieket fogadtunk, a menü: libamájás előétel, a főfogáshoz (malac, bélszín) saláta, desszertnek gyümölcsparfé és fejenként fél üveg pezsgő, 1500 forint volt. Idén ötszázal drágult, s csak annyi vendéget fogadtunk, amennyi elfért.

Voltak szállóvendégek is Szegeden. A Hungária szobáinak nyolcvan százalékát lefoglalták, a külföldiek közül olaszok voltak a legtöbben. Szerbek és románok töltötték meg a jó öreg Sárkány fogadó szobáit.

Fruzsina köztünk van

Kedves, elégedett női hang a telefonban:

– Negyed 5-kor értünk be Újrákosról a klinikára. Fél 8-ra megszületett a kislányom, Fruzsina.

Elseje. 1992. Hogy nem érdekli? Mert elkezdődött megint – a verki? És unja..., belefáradt? Nem bírja, vagy csak egyszerűen még nyugos? El tudom képzelni, hogy ma Ön boldog, elégedett és vidám. Na, na! Az biztos, hogy elsején reggel olyan szépen sütött a nap. És csönd volt. Ezt akartam mondani a hölgynek, de nem hagyta. „Nehogy boldog új évet kívánjon, mert elharagom a torkát!” Így az a néber, akinek magyarázkodtam volna: kérem szépen, anyagot kell gyűjtenem szegediekéről Szegeden, elsején, az napi leadással... De jó ez a csönd!

– Persze.
– Talán föl kellene hívnia a városi ügyeletet.
– Ezen már túl vagyok. Hányszor, de hányszor...! Már ötven éves... Megérti, el kellett mondanom. De így nem is lehet. Kijönnek?
– Félek, nem mi vagyunk, akik meggyógyítjuk a lányát.

Nem értjük egymást

Laskai Katalin elsején délután még ünnepelt.

– Sok munkával, idegeskedéssel és tulajdonképpen létbizonytalanságban telt az elmúlt évem.

– De a lopogédusok nem maradnak kenyér nélkül idén sem. Úgy tudom, rengeteg a beszédhibás gyerek.

– Leggyakoribb a pöszeség. De nem a régi értelemben. Újabban mindig párosul valami más betegséggel is: halláskárosodással, értelmi fogyatékosokkal. A beszédterápia rendkívül hosszadalmas, lassú. Kilencen vagyunk az egész városban.

– Mit tudnak emyien végezni?

– Keveset. Ráadásul az oktatási törvényben is megjelentek róllunk, egyáltalán a gyógy-pedagógia egészéről. Vagy eltart bennünket valaki, vagy nem.

Talán akad mecénás. Hisz mégis meg kellene értenünk egymást. Egyszer.

MAG EDIT

PATAKI SÁNDOR